

PROSINEC 2024

*Bloudí nocí tichý anděl
adventní nocí po krajině
na varhany mu hvězdy hrají
dveře se před ním otvírají
dveře se před ním otvírají
vstoupí a tiše postojí
na varhany mu hvězdy hrají
a děti se ho nebojí*

*Bloudí nocí tichý anděl
adventní nocí po krajině
a hledá tiché teplé skrýše
už brzy dítě narodí se*

Hana a Petr Ulrychovi

Advent, to tajuplné období očekávání příchodu něčeho velikého, co nás přesahuje...

Milí čtenáři, máme na vás pár otázek: Myslíte si, že záleží na velikosti a druhu vánočního stromku? Na množství druhů upečeného cukroví? Nebo je podstatné, zda si dáme ke štědrovečerní večeři smaženého kapra, lososa či řízek? Závísí Vánoce na umytých oknech nebo zda nám ladí barva ubrusu na stole s ostatní výzdobou?

Asi všichni aspoň podvědomě cítíme, že nic z toho není tolik důležité. Jistě, chceme to mít doma pěkné, útulné a připravené, ale na čem nejvíce záleží, je skutečnost, že se sejdeme s těmi, které v srdci neseme. Ne všichni mají to štěstí. Kéž si to pokaždé uvědomíme a nemusí to být zrovna o vánočních svátcích.

Dotknout se fyzicky živého člověka, obejmout ho či se nechat obejmout, usmát se na sebe nebo se společně dosyta zasmát něčemu veselému. Zahrát si pexeso, šachy či jinou stolní hru, poslouchat hudbu a pochutnat si společně na něčem dobrém (třeba i úplně obyčejném), zhlédnout v televizi hezkou pohádku, povídat si o zajímavých knížkách a předčítat z nich, zazpívat si něco, co známe všichni, jít na procházku do přírody... jistě byste sami vymysleli činnost, která může všem přinést tu skutečně pravou radost.

Děti z třídy IV. B zahájily poslední měsíc v tomto kalendářním roce pobyt na škole v přírodě na základně Vrápenka v Ostrově u Macochy. Program byl díky pracovníkům Lipky, školského zařízení pro environmentální vzdělávání, zaměřený na ekologii. Nesl název Strážci země. Žáci se snažili porozumět základním systémům života a vytvořit si vlastní vztah k samotné Zemi. Den odjezdu byl ve znamení sněhové nadílky. Však koukněte.

Na všechny třídy na 1. stupni čekaly také různé menší či větší programy zaměřené nejen na Vánoce. Zejména ty menší děti měly „Vánoční povídky“ ve škole. Ale třeba žáci III. A a D si zajeli přímo na Petrov, aby se dozvěděli něco víc o Vánocích, o stavění betlémů, o Ježíškovi...

Prvňáčci a druháci se vypravili do Semilassa na divadelní představení Princezna ze mlejna od pražské Divadelní společnosti Agáta.

Třídy I. C a D strávily část dne na zámku ve Slavkově. Kromě výstavy vánočních stromčků zhlédly děti divadelní představení, do kterého se mohly samy zapojit, a také zdobily perníčky. Byl to ten stejný den, na svatého Mikuláše, kdy se vraceli i čtvrtáci z Běčka ze školy v přírodě, a tak měli prvňáčci také pěkně nachumeleno, jak je vidět na obrázku.

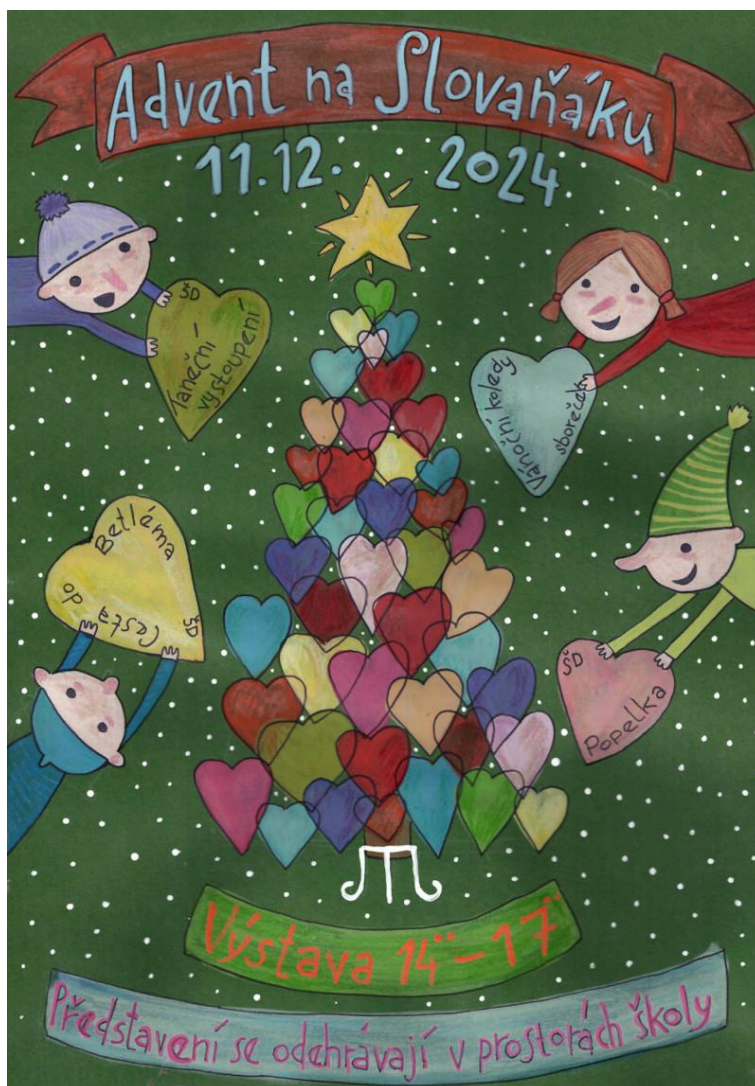
Oblíbená svíčkárna SoyCa v Olomouci udělala radost žáčkům z II. A a D, a navíc před tvořením stihli prohlídku olomouckého centra ve vánočním hávu.

Je třeba zmínit i náš školní Sbořeček, který obveselil posluchače začátkem prosince na Zelném trhu písničkami z pohádky Lotrando a Zubejda.

Poslechnout si nacvičené koledy v podání Sbořečku bylo možno také v rámci „Adventu na Slovaňáku“, jehož program se odehrál 11. prosince v odpoledních hodinách.

Kromě zmiňovaného hudebního pásma koled, do kterého bylo zakomponováno divadelní představení o narození Ježíška (paní vychovatelka Bc. Belinda Sobková), zhlédli zájemci také taneční vystoupení pod vedením paní vychovatelky Bc. Kamily Rotterové a vtipnou divadelní pohádku o Popolušce, kterou nacvičil se „svými“ dětmi pan vychovatel Bc. Aleš Ondráček.

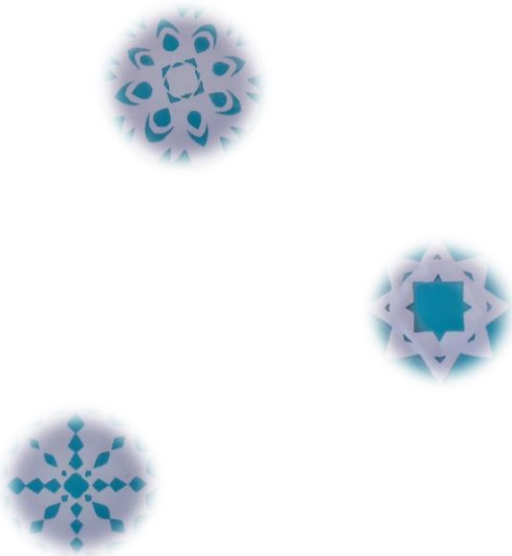

Advent na Slovaňáku pokračoval také nádhernou, vánočně laděnou výstavou, kterou připravili všichni pracovníci školní družinky. Strávili vymýšlením a přípravou mnoho a mnoho hodin. Velice jim za toto nasazení děkujeme, měli to opravdu krásné.

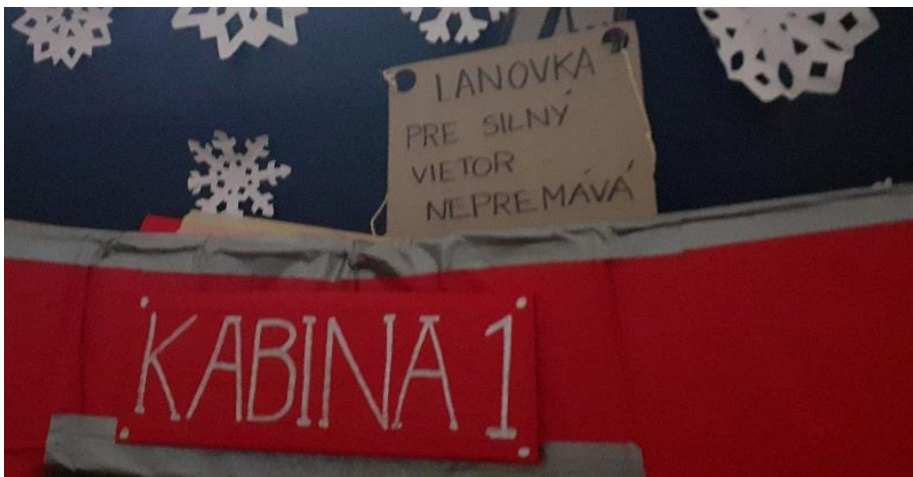

Na česko-anglické představení Pipi Longstocking (Pipi Dlouhá punčocha) v kulturním domě Rubín v Brně-Žabovřeskách dorazili všichni pátáci a některé třetí a čtvrté ročníky. Hráli studenti Gymnázia P. Křížkovského s uměleckou profilací (GYMUM).

Na lužánecké pobočce Lyska v Brně-Novém Lískovci se uskutečnilo vánoční tvoření pro žáky III. A.

Žáci V. C si v divadle Reduta užili představení Jak Hurvínek prodává nevěstu.

Možná si říkáte: „A kdy se ty děcka vlastně učí? Vždyť čas tráví divadlem, výlety, vycházkami, besídkami a vyráběním.“ Nebojte se. Samozřejmě se výuce věnuje dostatek času, o tom není třeba pochybovat. Ale čím blíže k Vánocům, tím je samozřejmě těžší udržet pozornost žáků.

Jedním z náročných dní bývá 5. prosinec, kdy do jednotlivých tříd 1. stupně vchází skupiny se svatým Mikulášem, anděly a čerty. Tuto žádanou funkci získává vždy jen jedna třída devátáků a pochopitelně je o to zájem. Letos připadla mikulášská role třídě IX. C.

Zejména ty menší děti jsou v očekávání, kdy hodný pán s berlou, plnovousem a mitrou na hlavě přijde. A o přestávkách je na chodbách ruch jako ve včelím úle. Pro všechny pedagogy, zejména ty dozorující, je to zkouška trpělivosti, nadhledu, ale také bdělosti a ostražitosti.

Svatý Mikuláš se svou družinou navštívil i děti ve školní družině.

Na 2. stupni si žáci období prosince také zpestřili, zvláště poslední týden před Vánocemi.

Třídy VIII. A a D projektovým dnem „Napoleon“, o kterém jsme psali i v listopadové školní kronice.

Anglické divadelní představení *The Canterbury Tales* v žabovřeském Rubínu měli možnost si prožít osmáci z tříd C a D. Opět odehráli žáci uměleckého gymnázia v Brně-Komíně.

Vědecký park VIDA s programem zaměřeným na magnetické pole navštívili šestáci. Jiné třídy daly přednost návštěvě kina nebo sportovním hrám.

A holky a kluci ze VII. A se dokonce rozjeli vlakem do hlavního města, kde pobyli do druhého dne. Svůj čas věnovali vánoční Praze, ale také komentované prohlídce v Muzeu alchymistů a mágů staré Prahy s obědem v alchymistické hospůdce, kde nechyběl k pití „čarovný elixír“. Večer je čekala expozice Křišťálová zahrada v Botanické zahradě (k vidění byla i pověstná masožravá Adéla). A také stihli divadelní představení *Sugar* (Někdo to rád horké) v Divadle Na Fidlovačce. Hezké spaní bylo zajištěno v Praze-Karlíně.

~

Poslední týden před vánočními svátky měli žáci z tříd VI. C, VII. C a VIII. B zajímavý program týkající se školních obědů a jídla obecně. Každou uvedenou třídu čekala dvouhodinová přednáška paní Kristíny Třeškové z organizace Mary's Meals. Paní Kristína nebyla u nás poprvé a věříme, že ani naposledy.

K tomu, o čem přednáška byla, musíme dojít oklikou přes naši školní jídelnu. V České republice fungují provozy školních kuchyní a jídelen unikátním způsobem. Za pár korun mají žáci možnost se kvalitně najíst. Dodržují se výživová pravidla. Nevíme, jak se vaří na jiných školách, ale u nás velmi dobře, a dokonce máme obvykle možnost vybrat si ze dvou druhů obědů. Školní obědy (stejně jako obědy pro zaměstnance, na něž jim ve velké míře přispívá zaměstnavatel) nejsou povinné, většina osazenstva školy je však využívá.

Ne však každý strážník je za oběd vděčný, občas někdo místo vděku raději reptá a najdou se i takoví, kteří jídlem plýtvají. Bud' se v jídle jen porýpají, anebo ho dokonce rovnou netknuté odnáší do okénka k likvidaci. Pracovnice školní kuchyně se snaží zpestřit oběd i podávaným ovocem či baleným mléčným nápojem. Na školním dvoře lze následně pár kousků takového jídla vidět, popř. paní uklízečky nacházejí potraviny uvnitř budovy školy, leckdy i ve stavu, kdy mají poté s úklidem více práce.

Věřte, že je nám to pokaždé líto, a je to jenom známkou toho, jak se naši žáci mají dobře. Nemají představu o tom, co je opravdový hlad a nedostatek, na rozdíl od svých prarodičů a praprarodičů. Není to v pořádku.

Na světě žijí miliony dětí, kterým hlad brání v jejich školní docházce. Místo, aby se učily, zůstávají v místě bydliště, a bud' se snaží pracovat nebo žebrají, popřípadě hledají jakékoliv jídlo všude, kde se dá. Třeba na smetišti. Nemají možnost se v životě posunout, protože jsou nevzdělané a trápí je i různé choroby, jejichž příčinu lze nalézt také v samotném hladovění a špatných podmínkách k bydlení.

Mary's Meals je světová organizace, založená a řízená Magnusem MacFarlane-Barrowem žijícím ve Skotsku. Celý projekt řešení hladu ve světě je postaven na nízkonákladovosti a dosahuje vysoké efektivity díky práci desetitisíců dobrovolníků. V České republice existuje a funguje jediná pobočka, a to v Brně, a veškeré finanční příspěvky jsou ve výši 100 % předávány centrále Mary's Meals International. Náklady na obědy pro jednoho žáka na celý školní rok vycházejí v současnosti na 550 Kč. Ano, čtete správně.

Princip je jednoduchý. Školy zapojené do projektu Mary's Meals poskytnou každému žáku školní oběd. Pro většinu dětí i jejich rodičů, mají-li je, je to obří motivace. Docházka vystoupala strmě nahoru. Někdy se jedná o jejich jediné jídlo během dne, tudíž si ho náležitě váží. Nemohou si ho vybrat. Den, co den dostávají jedno a totéž jídlo. Třeba kaši do hrnečku.

Naši žáci měli možnost ochutnat „likuni phala“, což je název pro kaši, kterou ve školách baští děti třeba v africké Malawi. Někteří si pochutnali a snědli všechen vzorek, jiní se kaše ani netkli, někdo jen ochutnal. U nás se vaří každý den dva druhy obědů a nabídka jídel je pestrá. Co by české děti asi řekly na to, kdyby dostávaly denně stále stejné jídlo?! Žáci v Malawi, Etiopii, Jižním Súdánu, Indii, na Haiti, v Libanonu, Keni, Sýrii, Zambii, Zimbabwe, Beninu a dalších zemí jsou šťastní a vděční, a rozhodně nehrozí, že by jídlem plýtvali, nebo je dokonce házeli z oken tříd.

S plným žaludkem se lépe učí, studuje a pracuje. To potvrdí každý. A když děti v chudých oblastech světa dostanou v místě svého vzdělávání oběd, dělají pokroky i ve svém studiu. Jen vzdělání lidé (a nemusí být jen vysokoškolsky) mohou v budoucnu pomoci své zemi a nemusí štěstí hledat jinde. Mnohé děti, které prošly školami zapojenými do projektu Mary's Meals, pracují nyní jako šikovní řemeslníci, zemědělci, ale také třeba jako zdravotní sestry, učitelé a v dalších profesích.

A podstatná drobnost na závěr: Suroviny potřebné pro vaření školních obědů se odebírají od místních farmářů, tudíž se podporuje místní ekonomika a ekologie.

Věříme, že osvěta o jídle, potravinách, jejich hodnotě a (ne)samozřejmosti, o potřebě pomáhat jiným přinese něco pozitivního i nám, šťastnějším lidem této planety.

~

Protože na devátáky brzy čeká podávání přihlášek na střední školy a gymnázia, navštívili se svými třídními učiteli Úřad práce, kde se dozvěděli informace o žádaných profesích, rozličných oborech a další poznatky, které jim mohou pomoci rozhodnout se.

Ne všechny informace o úspěších našich žáků k nám dorazí včas, popř. se o nich ví, ale „do redakce“ školní kroniky už nedoputují. Proto se chceme zmínit o úspěchu naší žákyně Niny Salamonové z V. D, která se v listopadu zúčastnila krajského kola Logické olympiády.

Logická olympiáda je soutěž pořádaná Mensou Česko založená na logických úlohách, jejichž řešení vyžaduje samostatný a kreativní přístup. Nerozhodují zde naučené znalosti, ale schopnost samostatného uvažování a pohotového rozhodování. Logická olympiáda je svým pojetím unikátní soutěží, protože se nejedná o znalostní soutěž, ale o soutěž rozvíjející především schopnost samostatného logického uvažování.

Soutěží se v různých kategoriích, od mateřských až po střední školy. Nina se v rámci Jihomoravského kraje umístila na úžasném 9. místě. A Sára Kozmonová z IV. C skončila na rovněž hezkém 12. - 13. místě a stala se náhradnicí pro finále. Nina postoupila do kola finálového, které se uskutečnilo na konci listopadu v sále Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, a obsadila 42. místo, což je velmi pěkné, když vezmeme v potaz, že se jednalo o celostátní finále.

Nině i Sáře blahopřejeme a děkujeme za reprezentaci školy.

A ještě rádi vzpomeneme informace ze světa sportu:

Na Střední škole polytechnické v Brně se v prosinci odehrálo finále přeboru ve šplhu na tyči. (Kvalifikace proběhla na konci listopadu.) Naše Natálie Hebnarová z IX. C si ve své kategorii došplhala pro stříbrnou medaili (3,37 vteřin na tyči 4,5 m s přírazem). A to v rámci města Brna i Jihomoravského kraje. Blahopřejeme.

V soutěži družstev získala naše děvčata z mladší kategorie rovněž druhé místo. Taktéž za Brno i Jihomoravský kraj. Tým byl složen z Daniely Boychuk ze VI. A, Kateřiny Košické z VI. D, a Hany Linhartové ze VII. B.

V prosinci se odehrál školní turnaj ve vybíjené (pro 3. až 5. ročníky) a o den později si prvňáčci s druháky užili opičí dráhu, kterou jim obětavě přichystala Mgr. Jana Veselá s Bc. Petrou Prachařovou.

Starší žáci na 1. stupni bruslí v zimním období na Vodově ulici, když jsou vhodné podmínky. Jednou týdně chodí plavat naši druháci (na ZŠ Herčíkova), občas i třetáci. V bazénu lze užít také zábavu.

Rok 2024 končí a člověk bilancuje, promýšlí, vzpomíná a rozhoduje se. Myslíme si, že je moc důležité koukat se na ten svůj život tak nějak „z vrchu“. Naše slova, skutky a myšlenky dokáží velmi mnoho. Obohatit život jiného člověka, vytáhnout ho z potíží a starostí, pohladit na duši, pozvednout na náladě... a třeba i život zachránit. Ale jiná slova, skutky a myšlenky dovedou ubíjet, ničit, brát naději a sílu k životu, ubližovat na těle i na duchu.

Kéž jsou sváteční i všední dny plné vzájemné vlídnosti, porozumění, trpělivosti, nadhledu a smyslu pro humor. Kéž co nejméně remcáme a stěžujeme si (čehož jsme schopni a naše stížnosti se týkají v drtivé většině situací naprosto nedůležitých, nepodstatných...), a místo toho zaplníme svá srdce pokorou a vděčností.

Život je velký dar a hmotné věci, které k životu používáme, jsou leckdy příjemné, ale nad vším jsou vztahy. Navíc se říká, že za žádným pohřebním vozem stěhovací vůz nejede. Užívejme tudíž hmotných statků s rozumem a třeba se zkusme i podělit. A začněme hned a darujme někomu svůj úsměv a srdečné obejmutí. To nás nic nestojí. A nebojme se říkat si navzájem: „Vážím si tě, mám tě rád, jsem št'astný, že jsi, odpusť mi...“ Dokud ten člověk je.

Radostné, požehnané, něžné Vánoce a laskavý rok 2025 přeje Váš Slovaňák.

Verše na závěr pochází od zakladatele tradice stavění betlémů (rok 1223):

*...Kde dusí nenávisť, ať lásku vnáším,
kde tiskne bezpráví, ať křivdy snáším,
ať smírem spojuji, kde dělí hádky,
ať pravdou přemáhám omyl a zmatky. ...*

*...Ať vírou postavím hráz pochybnostem,
ať propast zoufalství překlenu mostem,
kde vládne temnota, ať světlo křesám,
se všemi smutnými ať v tobě plesám. ...*

*...Požehnej, Pane můj, mé snaze přímé:
více než být potěšen, chci těšit jiné,
více než být pochopen, druhé chci chápat,
více než být milován, chci lásku dávat. ...*

*...Kdo dává, dostává, mnohem víc přijme,
kdo ztrácí, nalézá sebe i jiné,
kdo bližním odpouští, sám milost pozná,
ba ani smrt mu víc nebude hrozná. ...*

sv. František z Assisi († 1226)

~ zhudebněno Petrem Ebenem v roce 1986

